

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Problemy współczesnych migracji			14.2.0530
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Socjologii Życia Codziennego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Socjologia	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Magdalena Brzezińska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS
Formy zajęć			2 Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych: 30 godzin Samodzielne opanowanie treści literatury obowiązkowej: 10 godzin. Przygotowanie do pracy kontrolnej: 10 godzin. Razem = 50 godzin (2 ECTS)
Wykład			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	Zaliczenie pisemne - test		
Test pisemny lub egzamin ustny przeprowadzony na platformie MS Teams			
Podstawowe kryteria oceny			
Test pisemny: pytania otwarte, zamknięte, test wyboru.			
Wykład prowadzony jest w taki sposób, że zaliczenie jest możliwe na podstawie notatek z wykładu oraz znajomości lektury obowiązkowej, wskazanej na zajęciach.			
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
Należy wykazać się znajomością problematyki zawartej w wykazie treści programowych, w tym zdolnością analizy (argumentacji, uzasadnienia) poruszanych zagadnień.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
brak			
B. Wymagania wstępne			
Rozumienie pojęć: społeczeństwo, kultura, etniczność, migracje. Umiejętność pracy z literaturą naukową.			
Cele kształcenia			
Nabycie wiedzy o problemach współczesnych migracji z punktu widzenia podejść teoretycznych i metodologicznych socjologii i antropologii społecznej i kulturowej oraz rozwijanie umiejętności krytycznej analizy złożonego zjawiska społecznego.			
Treści programowe			

1. Mobilność w epoce globalizacji: Backway, czyli „tylną drogą” – nielegalne migracje do Europy oczyma Afrykanów (Gambia, Nepal).
2. Globalizacja a życia wyobrażone: W cieniu europejskiej twierdzy. Europa jako kluczowy składnik społecznej wyobraźni (Gwinea Bissau).
3. Globalizacja, neoliberalizm, rozwój, migracja (świat).
4. Czy migracje powodują rozwój w krajach pochodzenia (świat)?
5. Czy rozwój powoduje zmniejszenie skali migracji?
6. Ekonomiczne teorie migracji. Czemu niektórzy jada, a inni zostają (Meksyk)?
7. Centrum i peryferie. Podejście historyczno-strukturalne i teoria systemu światowego.
8. Międzynarodowe migracje od XVII do początku XX w: niewolnictwo, industrializacja, kolonializm.
9. Systemy i sieci migracyjne: w stronę podejścia interdyscyplinarnego. Biznes nielegalnej migracji. Uchodźcy.
10. Teoria transnarodowa. Rodzina transnarodowa – Karaiby.
11. Ile Europy widać w telefonie? Obraz emigracji a paradoksalny status migrantów zarobkowych
12. Płeć a migracje. Azja: feminizacja migracji. Afr., Zach.: Do Europy przez plażę.
13. Wioska – miasto – Europa: trajektoria nowoczesności. Ideologia rozwoju, idea nowoczesności a migracje
14. Uchodźcy. Rola państwa w migracjach.

Wykaz literatury

- Appadurai Arjun 1993 The Heart of Whiteness, „Callaloo”, Vol. 16, No. 4, On ‘Post-Colonial Discourse’: A Special Issue (Autumn, 1993), s. 796–807.
- Appadurai Arjun 2005 Nowoczesność bez granic: kulturowe wymiary globalizacji, tłum. Z. Pucek, Kraków: Universitas.
- Appiah Kwame Anthony 1991 Is the Post- in Postmodernism the Post- in Postcolonial?, „Critical Inquiry”, Vol. 17, No. 2 (Winter, 1991), s. 336–357.
- Bielenin-Lenczowska, Karolina. 2015. Spaghetti z ajwarem. Translokalna codzienność muzułmanów w Macedonii i we Włoszech, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Boski, Paweł. 2010. Psychologia migracji i akulturacji w społeczeństwie wielokulturowym, w: Halina Grzymała-Moszczyńska, Anna Kwiatkowska i Joanna Roszak (red.), Drogi i rozdroża. Migracje w UE po 1 maja 2004 roku, Kraków: Nomos, s. 107-132.
- Brinkbäumer, Klaus. 2009. Afrykańska odyseja, Wołowiec.
- Brzezińska Magdalena. 2017. W cieniu europejskiej twierdzy. Obraz Zachodu wśród Afrykanów w Gwinei Bissau, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Castles, Stephen i Mark J Miller. 2011. Migracje we współczesnym świecie, przekł. A. Gasior-Niemiec. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, rozdział 11 „Nowe mniejszości etniczne a społeczeństwo”, ss. 300-336.
- Clifford, James. 2004. Praktyki przestrzenne: badania terenowe, podróże i praktyki dyscyplinujące w antropologii, [w:] Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, red. E. Nowicka, M. Kempny, PWN, Warszawa, s. 139-179.
- Gable, Eric. 2009. Conclusion: Guinea-Bissau Yesterday... and Tomorrow, „African Studies Review”, Vol. 52, No. 2, s.165–179.
- Gable, Eric. 2006. The Funeral and Modernity in Manjaco, „Cultural Anthropology”, vol. 21, No. 3, s. 385–415.
- Grabowska-Lusińska, Izabela i Marek Okólski. 2009. Emigracja ostatnia? Warszawa: Scholar.
- Grzymała-Kazłowska, Aleksandra. 2007. „Wizerunki innego a praktyki dyskursywne”, w tejże: Konstruowanie ‘innego’. Wizerunki imigrantów w Polsce, Warszawa: Wydawnictwo UW, s. 11-30.
- Hannerz Ulf 2004 Skreolizowany świat, tłum. J. Giebułtowski [w:] M. Kempny, E. Nowicka (red.), Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 284–298.
- Hepburn Sharon 2002 Touristic Forms of Life in Nepal, „Annals of Tourism Research”, Vol. 29, No. 3, s. 611–630.
- Lesińska, Magdalena i in. (red.) 2014. Dekada członkostwa Polski w UE. Społeczne skutki emigracji Polaków po 2004 roku, Warszawa: Wydawnictwo UW.
- Łodziński, Sławomir i Maciej Zabek. 2009. Ucieczka, przemieszczenie się czy podróż. Uchodźcy w Polsce w perspektywie antropologicznej, w: Dorota Rancew-Sikora (red.) Podróż i miejsce w perspektywie antropologicznej, Gdańsk: Wydawnictwo UG, s. 171-186.
- Mahler Sarah J., Patricia R. Pessar. 2003. Transnational Migration: Bringing Gender in, „International Migration Review”, Vol. 37, No. 3, Transnational Migration: International Perspectives (Fall, 2003), s. 812–846.
- Małek, Agnieszka. 2011. „Płeć kulturowa w socjologicznych studiach migracyjnych”, w: tejże, Migrantki-opiekunki. Doświadczenie migracyjne Polek pracujących w Rzymie, Kraków: Wydawnictwo UJ, s. 37-60.
- Morley, David. 2011. Przestrzeń domu. Media, mobilność i tożsamość, przekł. J. Mach, Warszawa: NCK, s. 48-74 (rozdz. 2: „Heimat, nowoczesność i tułaczka”) oraz s. 171-192 (rozdz. 7: „Media, mobilność i migracja”).
- Mucha, Janusz. 2006. Socjologia procesu asymilacji. John Rex i Michael Banton” w Stosunki etniczne we współczesnej myśli socjologicznej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 209-250
- Niedźwiedzki, Dariusz. 2010. Migracje i tożsamość. Od teorii do analizy przypadku, Kraków: Nomos.
- Okólski, Marek. 2001. Współczesne europejskie migracje międzynarodowe a dynamika procesów integracyjnych, Studia Socjologiczne nr 1(160): 33- 54.
- Patzer, Helena. 2015. Long-distance Care. The Practice of Sustaining Transnational Ties by Filipino Immigrants in Boston, rozprawa doktorska, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa.
- Pawlak, Mikołaj i Mirosław Bieniecki (red.) 2009. Laboratoria integracji. Lekcja z doświadczeń brytyjskich, belgijskich, kata-łońskich i portugalskich. Gliwice: XW CHEPRESS-SITPChem.
- Praszałowicz, Dorota. 2010. Polacy w Berlinie: strumienie migracyjne i społeczności imigracyjne, Kraków: Księgarnia Akademicka.
- Sassen, Saskia. 2007. Globalizacja. Esej o nowej mobilności ludzi i pieniędzy, przekł. J. Tegnerowicz, Kraków: Wydawnictwo UJ, s. 105-126

(rozdz. 6: „O wcielaniu kobiet Trzeciego Świata w szeregi najemnej siły roboczej za pośrednictwem imigracji i dekolonizacji”).

- Vertovec, Steven. 2012. Transnarodowość, przekł. I. Kołbon, Kraków: Wydawnictwo UJ.
- Zabek, Maciej i Sławomir Łodziński. 2008. Uchodźcy w Polsce. Próba spojrzenia antropologicznego. Warszawa: ASPRA-JR.
- Zabek, Maciej. 2007. Biali i Czarni. Postawy Polaków wobec Afryki i Afrykanów, Warszawa: Wydawnictwo DiG.

Zasoby internetowe:

- Publikacje, biuletyn i wydarzenia Ośrodka Badań Migracyjnych UW: <http://www.migracje.uw.edu.pl/>
- Publikacje i wydarzenia Programu Polityki Imigracyjnej ISP: www.isp.org.pl
- Strony International Organization for Migrants (IOM), Polska: www.iom.pl
- Strony europejskiej agencji ds. granic FRONTEX: www.frontex.europa.eu
- Strony Agencji ONZ ds. Rozwoju: <http://hdr.undp.org>

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W03 K_U02 K_U03 K_U08 K_K01 K_K05	<ul style="list-style-type: none"> • Ma zaawansowaną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w dziedzinie życia prywatnego, pracy, polityki, społeczeństwa obywatelskiego i in.
	Umiejętności <ul style="list-style-type: none"> • Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych. • Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych. • Analizuje i rozumie wiele aktualnych zjawisk społecznych w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata.
	Kompetencje społeczne (postawy) <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie. • Uczestniczy w przygotowaniu projektów społecznych uwzględniając stosowne aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne.
Kontakt magdalena.brzezinska@ug.edu.pl	